

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความไม่เที่ยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

IMPERMANENCE

By

MR. Anucha THAMUANGMOOL

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2017
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ความไม่เที่ยง
โดย	อนุชา ตาเมืองมูล
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ชูศักดิ์ ศรีขวัญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ปรีชา เกาทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ชูศักดิ์ ศรีขวัญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ปัญญา วิจินธนสาร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ปริญญา ต้นดีสุข)

57004211 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ความไม่เที่ยง

นาย อนุชา ตาเมืองมูล: ความไม่เที่ยง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ชูศักดิ์ ศรีขวัญ

วิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง “ความไม่เที่ยง” ได้รับแรงบันดาลใจจากหลักปรัชญาทางพระพุทธศาสนา การเกิดขึ้น ตั้งอยู่และเสื่อมสลายไป อันเป็นสัจธรรมของทุกสรรพสิ่งในธรรมชาติ นำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ในลักษณะ 2 มิติ โดยอาศัยรูปทรงโครงสร้างในธรรมชาติเป็นสื่อสัญลักษณ์ เช่น สัตว์ พืชพันธุ์ต่างๆ และดอกบัว เป็นต้น ผสมผสานด้วยจินตนาการ และทัศนธาตุทางศิลปะ โดยแสดงออกผ่านร่องรอยสี ทีแปร่ง ที่เลื่อนไหลเป็นทิศทางจิ้งหะหนัก เบา เกิดมิติซับซ้อนที่สัมพันธ์กับสภาวะอารมณ์ความรู้สึก เพื่อสะท้อนสุนทรียภาพแห่งสาระสัจธรรม ความไม่จีรังของสรรพสิ่งทั้งปวง

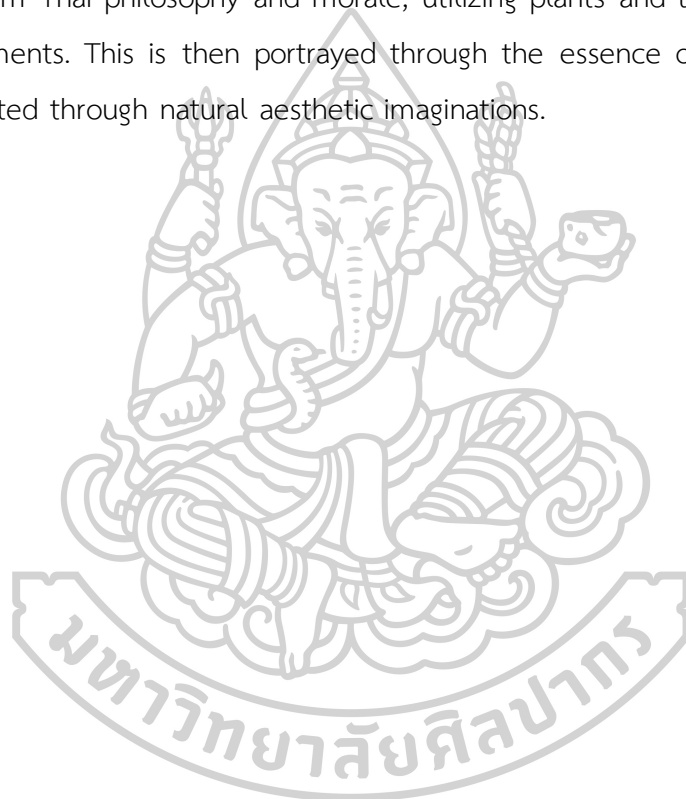

57004211 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : IMPERMANENCE

MR. Anucha THAMUANGMOOL: Impermanence Thesis advisor : Chusak Srikwan

The thesis “Impermanence” is the creation of a mixture of two dimensional paintings between Thai and contemporary artworks whose concepts are derived from Thai philosophy and morale, utilizing plants and trees as identities and visual elements. This is then portrayed through the essence of impermanence and demonstrated through natural aesthetic imaginations.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าน้อมรำลึกถึงคุณบิดา มารดา น้องสาว ญาติพี่น้อง ที่คอยให้กำลังใจอบรมสั่งสอน และสนับสนุนการทำงานศิลปะ ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณชลุด นิมิเสมอ อาจารย์ ปัญญา วิจินธนสาร อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ อาจารย์ที่ให้คำปรึกษาในผลงานข้าพเจ้าเสมอมา ขอบพระคุณ คณาจารย์ภาคศิลป์ไทยทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า ตลอดการศึกษาชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต และการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ขอขอบคุณสหายที่ร่วมทาง คนที่คอยสร้างทางที่ยิ่งใหญ่ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ ชุดนี้สำเร็จลุล่วงในทุกประการ

ข้าพเจ้าขอให้วิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้บังเกิดผลเกิดประโยชน์ต่างๆแก่ผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับศิลปะสืบไป

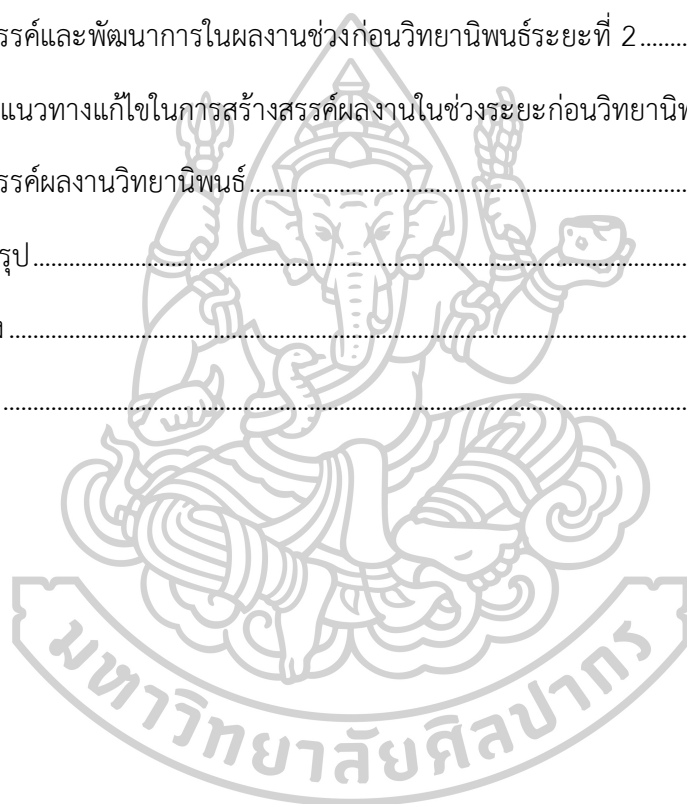

อนุชา ตาเมืองมูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	3
ขั้นตอนการศึกษา	3
วิธีการศึกษา	4
แหล่งข้อมูล	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า	5
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน	6
ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ	6
อิทธิพลจากหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา	7
อิทธิพลจากสังขธรรมของสรรพสิ่งในธรรมชาติ	8
อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมของศิลปิน	13
บทที่ 3 กำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์	16
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	16

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	17
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	18
ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง	19
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	24
บทที่ 4 การดำเนินงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	34
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก	34
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	40
ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงระยะก่อนวิทยานิพนธ์	43
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	44
บทที่ 5 บทสรุป.....	52
รายการอ้างอิง	53
ประวัติผู้เขียน	54

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ดอกไม้แห้ง.....	9
2	ริมบึง.....	10
3	สัมผัสธรรมชาติ.....	10
4	ต้นไม้.....	11
5	กิ่งไม้และเถาวัลย์.....	11
6	ดอกบัว.....	12
7	ดอกบัว.....	12
8	ผลงานของศิลปิน ปัญญา วิจินธนสาร.....	13
9	Wild Orchid.....	14
10	The Lion Hunt.....	15
11	อุปกรณ์การสร้างสรรค์ผลงาน.....	18
12	ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ.....	19
13	ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ.....	19
14	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	20
15	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	20
16	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	21
17	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	21
18	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	22
19	ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน.....	22
20	ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างด้วยจินตนาการของรูปแบบการเคลื่อนไหว.....	23
21	ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างด้วยจินตนาการของรูปแบบการเคลื่อนไหว.....	23
22	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ.....	24
23	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ.....	25
24	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ.....	26
25	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ เน้นการแสดงออกทางที่แปร่ง.....	27
26	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ เน้นการเพิ่มน้ำหนัก เส้น แสง สี.....	28
27	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน.....	29
28	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน.....	29

ภาพที่		หน้า
29	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน	30
30	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน	30
31	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน	31
32	ภาพแสดงขั้นตอนการเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน	32
33	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์.....	33
34	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	35
35	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	36
36	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	37
37	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	38
38	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	38
39	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	39
40	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก.....	39
41	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะ ที่ 2.....	40
42	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะ ที่ 2.....	41
43	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะ ที่ 2.....	42
44	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะ ที่ 2.....	42
45	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	46
46	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	47
47	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	48
48	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	49
49	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	50
50	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ธรรมชาติเป็นบรมครูที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ และยังมีสิ่งที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้จากธรรมชาติอย่างไม่จบสิ้น ศิลปะทุกชนิดทุกประเภทสร้างขึ้นโดยมนุษย์เพราะฉะนั้น ศิลปะไม่ว่าจะอยู่ในยุคเก่าหรือยุคใหม่ล้วนสัมพันธ์อย่างไร ย่อมเกิดจากการเรียนรู้จากธรรมชาติของศิลปินทั้งสิ้น¹

ก. เรื่อง เรื่องคือสิ่งที่ศิลปินนำมาเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างรูปทรงเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดตามแนวเรื่องและความลึกซึ้งภายในของศิลปิน ตัวอย่างเช่น ดอกไม้ (เรื่อง) เป็นจุดเริ่มต้นให้ศิลปินสร้างวงกลม วงรี ที่มีรูปนอกแตกเป็นแฉกๆ หลายวง มีสีเหลือง แสด แดง ม่วง ขาว ในความจัดและน้ำหนักต่างๆ กัน (รูปทรง) เพื่อแสดงความแจ่มใสเบิกบานตามที่ศิลปินรู้สึก (แนวเรื่อง หรือเนื้อหา) เรื่องนี้อาจเป็น เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ วัตถุสิ่งของ คน สัตว์ พืช ฯลฯ อาจเป็นเรื่องสงคราม ศาสนา วิทยาศาสตร์ ความรัก วรรณคดี สังคม ฯลฯ² การนำเสนอในเรื่องราวของ อนิจจัง รูปของ กระแสที่ไหลเลื่อนไปตามสภาวะธรรม อันมีเหตุปัจจัยเกิดดับๆ และแปรปรวน แล้วต้องดับไปในที่สุด เป็นที่มาของผลงานจิตรกรรมความไม่เที่ยง

¹ ศุภนิมิตร., พ. (2538). เส้นสีกับกาลเวลา / พิษณุ ศุภนิมิตร. กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.

² นิยมเสมอ, ช. (2558). ศาสตราจารย์เกียรติคุณชอุต นิยมเสมอ สายธารแห่งชีวิต สายธารแห่งศิลปะ. กรุงเทพฯ ; อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คติความเชื่ออันเกี่ยวเนื่องจากหลักปรัชญา ทางพุทธศาสนาที่แสดงสาระของสังขธรรมในธรรมชาติ ความเป็นจริงของทุกสรรพสิ่งล้วนอยู่ภายใต้สภาวะธรรม กฎแห่งไตรลักษณ์ ซึ่งมีการเกิดขึ้น ดำรงอยู่และดับสิ้นไป มีการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ ไม่จีรังยั่งยืน ถาวร ซึ่งท้ายที่สุด ล้วนแล้วแต่เสื่อมสลายไปตามกาลเวลาและธรรมชาติของสิ่งทั้งหลายเหล่านั้นเป็นธรรมดา

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวก่อให้เกิดแรงบันดาลใจต่อข้าพเจ้าในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ และต้องการนำเสนอเนื้อหาสาระจาก หลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา อันเกี่ยวเนื่องกับหลักสังขธรรมในธรรมชาติ นำมาตีความและแสดงออกทางศิลปะในลักษณะจิตรกรรมเชิงสัญลักษณ์ ที่ผสมผสานจินตนาการ ด้วยการ ประกอบกันของทัศนธาตุ เส้น สีและที่แปร่ง เพื่อสร้างมิติการทับซ้อนและจังหวะลีลาความเคลื่อนไหวของโครงสร้างที่สัมพันธ์กับการแสดงออกทางเทคนิคจิตรกรรม ที่สื่อสารระนามธรรมของจิตและสังขธรรมของธรรมชาติ

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเชิงสัญลักษณ์โดยอาศัยการตีความตามหลักปรัชญาทางพุทธศาสนาที่สะท้อนสังขธรรมความไม่เที่ยงของสรรพสิ่งในธรรมชาติ
2. เพื่อต้องการสร้างสรรค์ผลงานผ่านมิติการทับซ้อนของเส้นสีและที่แปร่งจังหวะลีลาการเคลื่อนไหวของโครงสร้างที่สัมพันธ์กับการแสดงออกทางศิลปะ
3. เพื่อสะท้อนรูปลักษณ์ทางจินตนาการและทัศนคติต่อสาระสังขธรรมของความไม่เที่ยงตามกฎแห่งไตรลักษณ์

สมมติฐานของการศึกษา

ปรากฏการณ์สภาพแวดล้อมที่พบเห็นอยู่รอบๆตัวทั่วไป สามารถบ่งบอกถึงความไม่แน่นอน บางสิ่งที่กำลังเริ่มต้นและบางสิ่งที่กำลังจะหายไปกับกาลเวลา จากประเด็นดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้น ซึ่งนำมาสู่การแสดงออกทางศิลปะที่ถ่ายทอดผ่านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งอาจก่อให้เกิดสุนทรียภาพทางศิลปะและสื่อสาระของความเสื่อมสลายของสรรพสิ่งในธรรมชาติได้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่องราวคติความเชื่อ ความไม่เที่ยงของสรรพสิ่ง ผ่านจินตนาการและการสื่อสารสังขธรรมในธรรมชาติ ต้นไม้ พืชพรรณและสัตว์ ผสมผสานอุดมคติในงานจิตรกรรม

ขอบเขตด้านรูปแบบ นำเสนอเป็นผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยรูปแบบ 2 มิติ โดยนำโครงสร้างรูปทรงธรรมชาติต่างๆผสมผสานการแสดงออกทางด้านอารมณ์ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวของสภาวะจิต

ขอบเขตด้านเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์และแสดงออกด้วยการใช้ที่แปร่งที่มีทั้งความรุนแรงหนักเบาและมีมิติค่าน้ำหนักอ่อนแก่ประสานกันในผลงานจิตรกรรมสีอะคริลิกและสีน้ำมันบนผ้าใบ

ขั้นตอนการศึกษา

- 1.ศึกษาข้อมูลสภาวะสังขธรรมในธรรมชาติพื้นที่จริงจากภูมิคำเนาสภาพแวดล้อมรอบตัวธรรมชาติภูเขาป่าไม้ต้นน้ำลำธารและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ
- 2.ศึกษาปรัชญาทางพุทธศาสนาจากหนังสือ ตำราวิชาการ สุนัขบัตร รวมถึงสื่ออินเทอร์เน็ต
- 3.สร้างสรรค์ภาพร่างผ่านกระบวนการลายเส้นเพื่อค้นหาแนวทางของผลงานนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจริงต่อไป
- 4.สร้างสรรค์ผลงานผ่านที่แปร่งที่แสดงอารมณ์ในแต่ละขั้นตอนเทคนิคเพื่อสร้างมิติรูปทรงโครงสร้างที่ทับซ้อนในลักษณะที่รุนแรงและเคลื่อนไหวหนักเบาในรายละเอียดของผลงาน
- 5.สรุปผลงานที่สร้างสรรค์ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์สัมมนาวิจารณ์ปัญหาข้อดีข้อเสียเพื่อพัฒนาไปถึงผลงานขั้นต่อไปอย่างสมบูรณ์

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาสัจธรรมในธรรมชาติจากแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติปรากฏการณ์ทางธรรมชาติจากข้อมูลในสถานที่จริงรวมถึงข้อมูลภาพถ่าย
2. ศึกษาหลักปรัชญาทางพุทธศาสนาและผลงานศิลปกรรมของศิลปิน ศึกษาจากเอกสาร นิตยสารสุจิตร์ ห้องสมุดและสื่อต่างๆ
3. รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างภาพร่างค้นคว้าแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจริงเพื่อภาพที่สมบูรณ์ต่อไป
4. สร้างสรรค์ผลงานจริง
5. สัมมนาวิจารณ์และสรุปผลการสร้างสรรค์ เพื่อเผยแพร่ผลงาน สู่สาธารณชนต่อไป

แหล่งข้อมูล

1. เข้าไปสัมผัสแหล่งข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ อุทยานต่างๆที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลงาน จากห้องสมุดทั่วไป และหนังสือที่นำมาเป็นเนื้อหาในผลงานวิทยานิพนธ์
3. ข้อมูลจากศิลปินทั้งในและต่างประเทศ ที่สามารถนำไปประยุกต์กับผลงานการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของข้าพเจ้า
4. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง

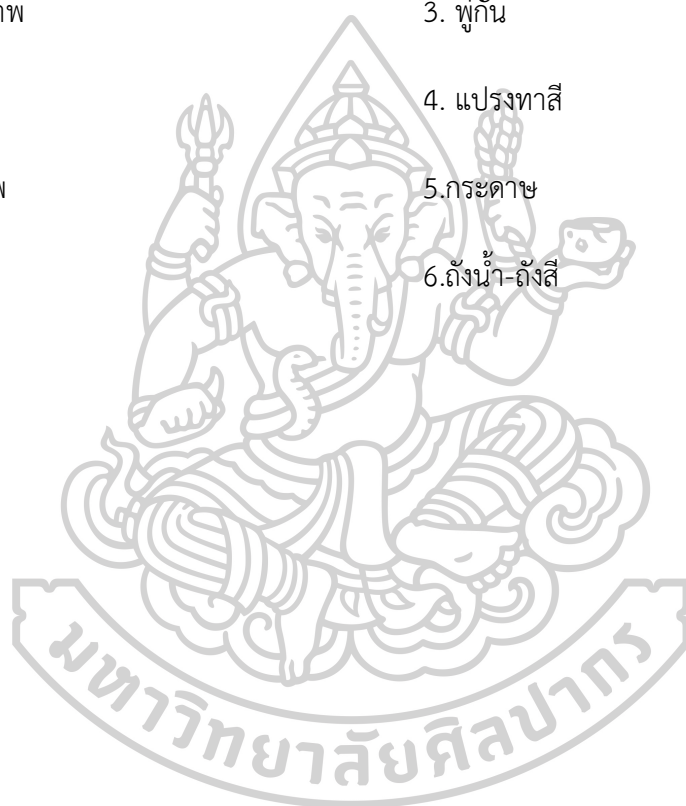
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูล

1. ดินสอ
2. ปากกา
3. กล้องถ่ายภาพ
4. แล็บท็อป
5. สมุดร่างภาพ

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน

1. เพรมผ้าใบ
2. สีอะคริลิก-สีน้ำมัน
3. พู่กัน
4. แปรงทาสี
5. กระดาษ
6. ถังน้ำ-ถังสี

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

การสร้างสรรค์ผลงานเกิดมาจากการได้รับอิทธิพลของธรรมชาติ หลักธรรมคำสอน สิ่งแวดล้อม ความเชื่อ ความศรัทธา และหลักปรัชญา ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้ในความงาม และการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติอยู่เสมอ เพราะธรรมชาติทำให้เกิด ความสงบ ความงดงามเต็มไปด้วยการเรียนรู้ สิ่งมีชีวิตบนโลกใบนี้ ต่างมีวิวัฒนาการที่แตกต่างกันไป ธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่นั้นสามารถบันดาลใจให้พิศวงไปกับการสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงไม่มีที่สิ้นสุดหลายต่อหลายครั้ง ธรรมชาติได้กลายมาเป็นต้นแบบของการสร้างสรรค์ โดยได้รับอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

อิทธิพลจากหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา

ธรรมะ ธรรมชาติดูกเชื่อมโยงให้เข้ากับหลักสัจธรรมในปรัชญาพุทธศาสนา วัฏจักรห่วงโซ่
สิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับกฎของ ไตรลักษณ์ที่ว่าในเรื่องของ

1.อนิจจลักษณะ ลักษณะที่ว่าเป็นของไม่เที่ยงไม่คงที่ เป็นของชั่วคราวเปลี่ยนแปลงสภาพที่
คงทนไม่ได้อย่างแท้จริง

2.ทุกขลักษณะ ลักษณะที่จัดว่าทุกข์สภาวะที่ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ จึงเป็นที่ตั้งแห่งทุกข์
จึงก่อให้เกิดทุกข์โดยรวมแล้วหมายถึงสังขาร

3.อนัตตลักษณะ ลักษณะที่แสดงให้เห็นว่าเป็นของที่ไม่ใช่ของของตน ไม่ใช่อัตตาไม่ใช่ตัวตน
สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง สังขารทั้งปวงทนอยู่ไม่ได้จึงดับไป สังขารทั้งปวงล้วนอนัตตา ไม่มีตัวตนอย่าง
แท้จริง

ชีวิต ธรรมชาติ ในทัศน์ของปรัชญา ก็เป็นสิ่งที่เกิดจากปัจจัยอื่นมาประกอบกันเข้า ดำเนินไป
ในการเปลี่ยนแปลงตามกาล อันมีการเกิดดับ สลับกันไปตามกฎเกณฑ์ กฎแห่งความไม่มีตัวตน ไม่
เที่ยง และเป็นทุกข์ ข้าพเจ้านำมาเป็นสื่อในการแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้สึกและสัญลักษณ์ของ
ความไม่เที่ยงให้ กฎแห่งความสัมพันธ์การอิงอาศัยล้วนแล้วแต่มีสัจธรรมที่เป็นจริงอยู่ 3 ประการ
เรียกว่า สามัญญลักษณะ สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึกและพลัง นำไปสู่การสร้างสรรค์
ผลงาน

ธรรมะคือหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตทุกระดับ จะต้องทำเพื่อความรอด ทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต ทั้ง
ของตนเองและของผู้อื่น ซึ่งเป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน เมื่อกล่าวโดยพิสดาร คำว่า “ธรรมะ” มี
4 ความหมาย คือ ตัวธรรมชาติ ตัวกฎธรรมชาติ หน้าที่ตามกฎธรรมชาติ และผลจากหน้าที่นั้นๆ ใน
คนเราคนหนึ่งๆกายและใจเป็นตัวธรรมชาติดูกที่บังคับชีวิตหรือกายใจอยู่เรียกว่ากฎของธรรมชาติ
หน้าที่ที่ต้องทำเพื่อความอยู่รอดของกายและใจ เรียกว่าหน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ ผลเป็นสุขหรือ
ทุกข์ก็ตามที่เกิดขึ้น เรียกว่าผลเกิดจากหน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ³ข้าพเจ้าได้นำหลักธรรมและ
แนวความคิดมาแสดงออกเป็นผลงานจิตรกรรม เพื่อจะถ่ายทอดเนื้อหาสาระ พุทธปรัชญา สัจธรรม
ความจริงของสรรพชีวิตที่ไม่มีสิ่งไหนเที่ยงแท้แน่นอน

³ พุทธศาสนิกขุ, -. (2529). ฟ้าสาบระหว่าง 80 ปี จากพุทธศาสนูปถัมภ์ / โดย พุทธศาสนิกขุ
ปัญญา. กรุงเทพฯ ; สุขภาพใจ.

อิทธิพลจากสังกรรมของสรรพสิ่งในธรรมชาติ

ความหมายของคำว่า “สิ่งแวดล้อม” เดิมก่อนที่จะถึงยุคที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลายนั้นเรายังไม่ได้คำนึงถึงความหมายของสิ่งแวดล้อมเลยหรืออาจจะเป็นเพราะว่า ก่อนหน้านี้นี้จะไม่มีคำว่าสิ่งแวดล้อมเลยก็เป็นไปได้ เรามีแต่คำที่เรียกขานกันโดยตรงไปตรงมาว่าต้นไม้ ภูเขา น้ำตก แม่น้ำ เขาเรียกรวมๆว่า “ธรรมชาติ” ถ้าเป็นตึกกรมบ้านช่องสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเราก็เรียกว่า “บ้านเมือง” ตราบจนเมื่อธรรมชาติและบ้านเมืองทรุดโทรมลงแล้วนั้นแหละ เราถึงได้เรียกมันในความหมายว่า “สิ่งแวดล้อม”⁴ จะเห็นได้ว่าธรรมนั้นมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์อย่างมาก

เมื่อมนุษย์อุบัติขึ้นบนโลก สิ่งแรกที่สัมผัสคือธรรมชาติ ซึ่งในธรรมชาติมนุษย์ได้พบศิลปะ ความงามอันน่าพิศวงจากดอกไม้ นานาพันธุ์ที่ธรรมชาติสร้างขึ้น เพื่อแต่งแต้มสีสันของโลกให้งดงามมีกลิ่นหอมละมุนละไมชวนให้น่ารื่นรมย์ มนุษย์จึงมีแรงบันดาลใจจากดอกไม้ มาเป็นแม่แบบในการสร้างงานศิลปกรรมเพื่อถนอมความงามตามแบบธรรมชาตินั้นไว้ให้ยั่งยืน ภาพของสระน้ำใสสะอาด ดารดาษด้วยดอกบัวบานสะพรั่ง ย่อมเป็นบรรยากาศแห่งมนต์ขลัง น้อมนำจิตให้เกิดความสงบผ่องแผ้วในการแสวงหาสังกรรม จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจให้ศิลปินนำภาพแห่งความงดงามตามธรรมชาติของบัวมาจักเข้าไว้ในรูปแบบศิลปกรรมตามความคิดและรสนิยมแห่งตน ถึงแม้ว่าไทยได้รับคติและค่านิยมในเรื่องของบัวมาจากอินเดียด้วยอิทธิพลมาจากศาสนาก็ตาม แต่การนำบัวมาเป็นองค์ประกอบในงานศิลปกรรมนั้น ชาวไทยมิได้ลอกเลียนแบบมาจากที่ใด หากแต่สามารถนำพุทธปรัชญาหรือแก่นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแปลปริศนาจากนามธรรมออกมาในรูปลักษณะของดอกบัว ตามความคิดแบบไทยๆ บรรจุกว้างในศิลปกรรมแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม และประณีตศิลป์ โดยส่วนใหญ่สร้างขึ้นเพื่ออุทิศถวายแต่สิ่งที่เคารพบูชาสูงสุด คือพระพุทธรูปศาสนาและพระมหากษัตริย์⁵ ข้าพเจ้าจึงเชื่อมโยงกับผลงานสร้างสรรค์ ความไม่เที่ยงของสรรพสิ่ง ผ่านจินตนาการและการสื่อสารสังกรรมในธรรมชาติ ต้นไม้ พืชพรรณและสัตว์ผสมผสานอุดมคติในงานจิตรกรรม

⁴ ศุภนิมิตร., พ. (2538). เส้นสีกับกาลเวลา / พิษณุ ศุภนิมิตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ.

⁵ ฤทธิรัตน์ กายราช (2546). บัว : องค์ประกอบประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์กรุงเทพ.

ภาพที่ 1 ดอกไม้แห้ง

ที่มา : noctifer, เข้าถึงเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2560 .เข้าถึงได้จาก :

<https://noctifer287.deviantart.com/art/Withered-2-366384914>

ภาพที่ 2 ริมบึง ภาพที่แสดงการเสื่อมสลายของธรรมชาติ

ภาพที่ 3 สัมผัสธรรมชาติ ภาพนี้เป็นภาพที่ข้าพเจ้าไปศึกษาหาวัสดุจากธรรมชาติมาทำงานทดลอง
ระยะแรกของการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ภาพที่ 4 ต้นไม้ ภาพที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่กำลังแห้งเหี่ยวตามกาล

ภาพที่ 5 กิ่งไม้และเถาววัลย์ เป็นต้นแบบของความคิดนำมาประยุกต์ใช้กับผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 6 ดอกบัว เป็นการนำดอกบัวมาศึกษาและวาดภาพจากของจริงเพื่อให้เกิดความชำนาญ

ภาพที่ 7 ดอกบัว เป็นการนำดอกบัวมาศึกษาและวาดภาพจากของจริงเพื่อให้เกิดความชำนาญ

อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมของศิลปิน

ปัญญา วิจินธนสาร

ภาพที่ 8 ผลงานของศิลปิน ปัญญา วิจินธนสาร

ที่มา นิทรรศการศิลปะไทยร่วมสมัย “ไทยเนตร”

ปัญญา วิจินธนสาร ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ จิตรกรรม ปี 2557 เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแบบไทยประเพณี ผ่างไว้ด้วยแนวความคิดและปรัชญาทางพุทธศาสนา⁶ เนื้อหาของงานนั้นจะเป็นงานพุทธศิลป์เชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนเนื้อหาสาระและนัยยะความหมายของพุทธปรัชญา จิตรกรรมร่วมสมัยอัตลักษณ์เฉพาะของ ปัญญา วิจินธนสาร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้แสดงออกทางเทคนิค การเคลื่อนไหว นำเค้าโครงของศิลปินมาเป็นต้นแบบความคิดซึ่งผลงานของศิลปินมีคติปริศนาธรรมผสมผสานจิตรกรรมไทยและสากลได้อย่างลงตัว มีทั้งเทคนิค วิธีการ เส้นสีน้ำหนัก ทศนธาตุและเรื่องราวภายในงาน

⁶ ตังมหาเมฆ., ท. (2557). Living with art : intanate's collection / ทัศนภาพ ตังมหาเมฆ.

กรุงเทพฯ ; อมรินทร์.

ทวี นันทขว้าง

ภาพที่ 9 Wild Orchid

ที่มา : Wild Orchid ,เข้าถึงเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2560 .เข้าถึงได้จาก :
<http://skyandsee.blogspot.com/2015/11/>

ทวี นันทขว้าง ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ จิตรกรรม ปี 2534 เกิดเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2467 ผลงานโดดเด่นด้วยรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ (impressionism) โดยเฉพาะภาพหุ่นนิ่งชุดดอกบัวและภาพทิวทัศน์บึงบัว ตลอดจนภาพทิวทัศน์ของต้นไม้ดอกไม้ พืชพรรณท่ามกลางภูเขา กับท้องฟ้าของเขา ซึ่งเป็นผลงานที่มีชื่อเสียงและได้รับการกล่าวถึงเป็นอย่างมาก ด้วยเอกลักษณ์ของการใช้สีสันและฝีแปรงอันงดงามละเอียดอ่อน

Peter Paul Rubens (เปเตอร์ เปาล์ รือเบินส์)

ภาพที่ 10 The Lion Hunt

ที่มา : Rubens The lion hunt ,เข้าถึงเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2560 .เข้าถึงได้จาก :
<http://artmight.com/Artists/Rubens-Peter-Paul/Rubens-Lion-hunt-1616-Alte-Pinakothek-Munich-233844p.html>

ผลงานของ ศิลปินมีเรื่องราวต่างๆมากมายตั้งแต่บุคคล สัตว์ ศาสนาไปจนถึง เทพนิยาย ได้จุดประกายในเรื่องราวต่างๆรวมไปถึงผีแปร่งในงานที่น่าสนใจ โครงสี ความเคลื่อนไหว รูปทรง การวางโครงสร้างองค์ประกอบ

ข้าพเจ้าได้ศึกษาโทนสีโครงสร้างและที่แปร่งในผลงานของศิลปิน รูปทรงที่แสดงถึงความเคลื่อนไหว การจัดองค์ประกอบและเทคนิคเฉพาะภาพในงานซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ของข้าพเจ้า

บทที่ 3

กำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

การค้นคว้ารูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจาก พงไพรพีชพรรณสะท้อนวัฏจักรของความไม่เที่ยง ในสรรพสิ่งโดยใช้ธรรมชาติเป็นตัวแทนของสิ่งมีชีวิต พีชพรรณได้เสริมสร้างจินตนาการ ซึ่งจะมีหลักทัศนธาตุ ความเคลื่อนไหวที่แสดงออกในรูปแบบของจิตรกรรมร่วมสมัยถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกหลักปรัชญาทางพุทธศาสนา ที่ว่า อนิจจา ไม่เที่ยงไม่คงที่ เป็นของชั่วคราวเปลี่ยนแปลงสภาพที่คงทนไม่ได้อย่างแท้จริง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การศึกษาข้อมูล

1.1 ศึกษาคติความเชื่อหลักธรรมศาสนาอันแนวความคิดหลักปรัชญาทางพุทธศาสนา

1.2 ศึกษาจากลักษณะของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติโดยเสริมจินตนาการในรูปแบบส่วนตัวเพิ่มเติมเสริมลงไปในงานจิตรกรรม ตลอดจนแหล่งอ้างอิงต่างๆจากสถานศึกษา สื่ออินเทอร์เน็ต และสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแรงบันดาลใจ

1.3 ศึกษาจากผลงานศิลปกรรมในแขนงต่างๆที่ชื่นชอบในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องพงไพรและธรรมะ

2. การสร้างภาพร่าง

เริ่มจากการซึมซับธรรมชาติการคลุกคลีกับพีชพรรณโดยกำหนดรูปทรงธรรมชาติความคิดจินตนาการที่อิสระอย่างเต็มที่ กำหนดโครงสร้างโดยรวมด้วยวิธีการวาดเส้นขาวดำและสีโดยผสมผสานกับอัตลักษณ์ส่วนตัวให้มีการเคลื่อนไหวหน้าหนัก จุดเด่นเพื่อให้ผลงานที่สร้างสรรค์ออกมาสมบูรณ์มากที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างผลงานจริง

นำภาพร่างต้นแบบมาเป็นตัวรองรับจินตนาการจากผลงานจริง โดยดูจากโครงสร้างขนาด สัดส่วนรายละเอียดไม่ยึดติดกับภาพร่างมากมายนัก เพื่อที่จะเสริมจินตนาการความคิดใหม่ๆในงานอยู่เสมอ ดังนั้นผลงานจริงจะมีรูปทรง อารมณ์ ฝีแปรง และการเขียนแบบฉับพลัน

วิเคราะห์ ผลงานจริงเป็นภาพโดยรวมของเนื้อหาสาระรายละเอียด ทักษะธาตุ หาข้อดีข้อเสีย เพื่อสร้างสรรค์งานในขั้นตอนสุดท้ายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ทักษะธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. รูปทรง (Form)

ในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้ารูปทรงแสดงถึงความเคลื่อนไหวคล้ายคลึงกับวัฏจักรที่ไม่เที่ยงแท้แน่นอนเชิงสัญลักษณ์ โดยอาศัยการตีความตามหลักปรัชญาทางพุทธศาสนา

2. เส้น(Line)

เส้นเป็นทักษะธาตุสำคัญในผลงานสร้างสรรค์ เป็นตัวนำพาสายตาให้ดูมีความเคลื่อนไหว เส้นเป็นตัวกำหนดและนำพาลวดลายภายในงานให้มีความพลิ้วไหว และหนักแน่น ประดุงสายลมที่พัดผ่านใบหญ้าให้ดูสอดประสานกลมกลืนกันอย่างมีเอกภาพ

3. น้ำหนัก(Colors And Tone)

ข้าพเจ้ากำหนดโครง น้ำตาลเป็นส่วนหลักเพื่อให้ผลงานออกมาในลักษณะสีเอกรงค์และเป็นอัตลักษณ์ถ่ายทอดธรรมชาติของสีและค่าน้ำหนัก ความโปร่งแสง ทึบแสง เกิดมิติทับซ้อนกันเป็นชั้นๆ ให้รูปทรงประสาน โดยอาศัยทักษะธาตุทั้งสองเกื้อกูลกัน

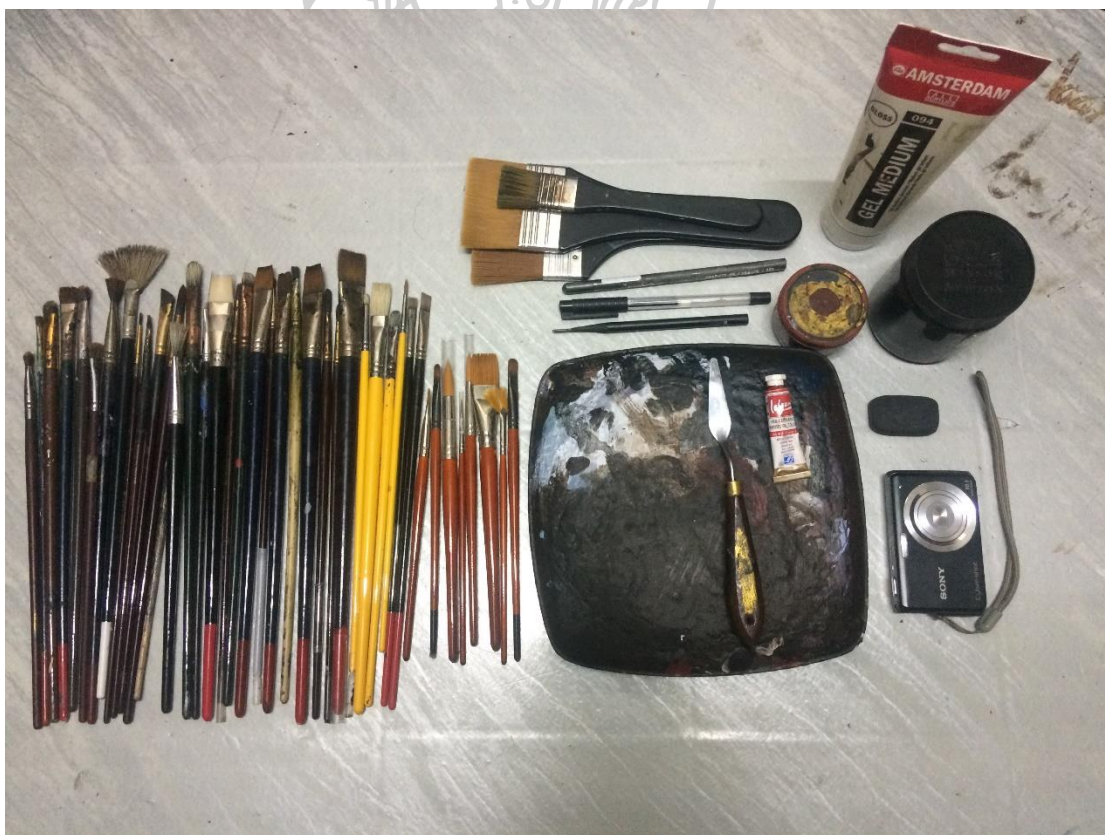
4. พื้นผิว(Texture)

พื้นผิวส่วนใหญ่ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะเป็นการเขียนแบบทั้งที่แปรงและฝึแปรง บางส่วนในงานก็จะมีพื้นผิวที่หยาบส่วนบางจุดจะมีพื้นผิวที่เก็บรายละเอียดอย่างประณีต แสดงออกถึงอัตตาลักษณ์ ตัวตน และหลักธรรมความไม่เที่ยงได้อย่างดี

5. ที่ว่าง(space)

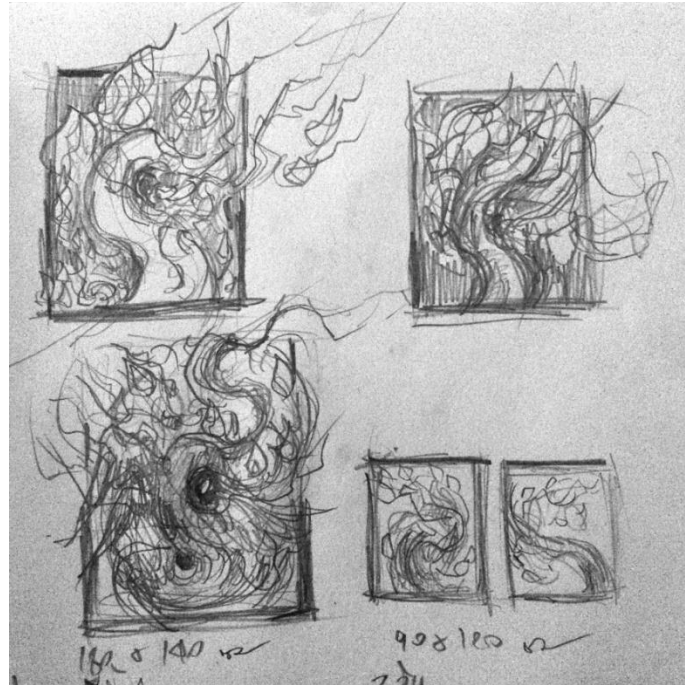
ในผลงานของข้าพเจ้าที่ว่างมักจะจัดอยู่ในรูปแบบของช่องไฟ หรือฉากพื้นหลังเพื่อที่จะ ผลักรูปทรงและกลุ่มรูปทรงเชิงนามธรรมให้มีความเคลื่อนไหวและโดดเด่น จึงทำให้งานดูมีการ เคลื่อนไหวและพลังของเส้นที่วิ่งผ่านพื้นที่ว่างนั่นเอง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

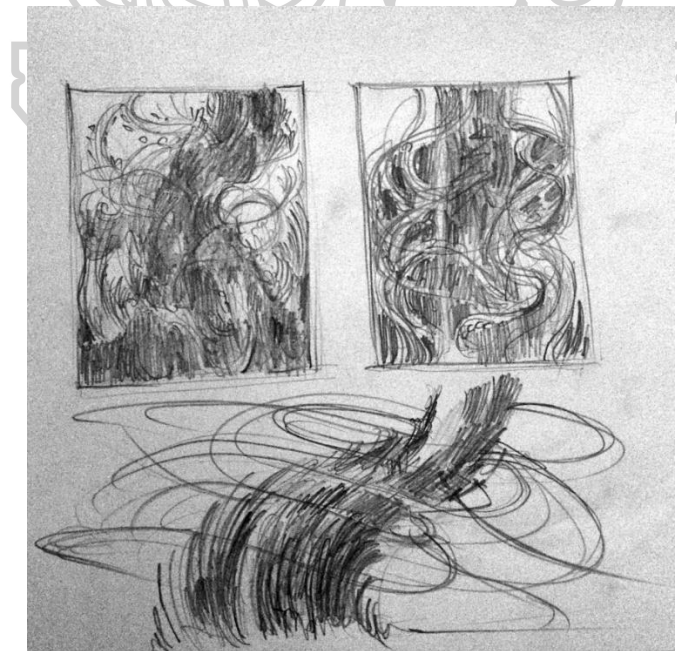

ภาพที่ 11 ภาพอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

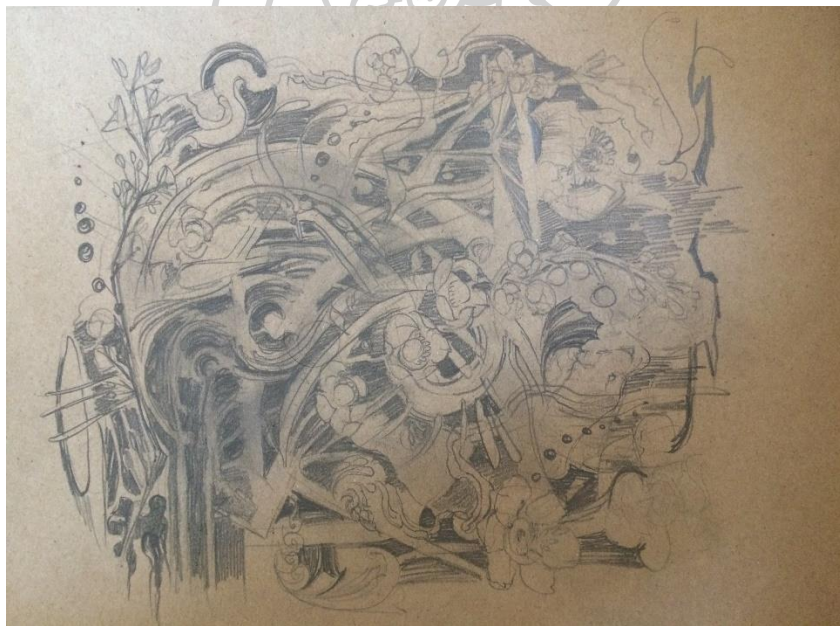
ภาพที่ 12 ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ

ภาพที่ 13 ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ

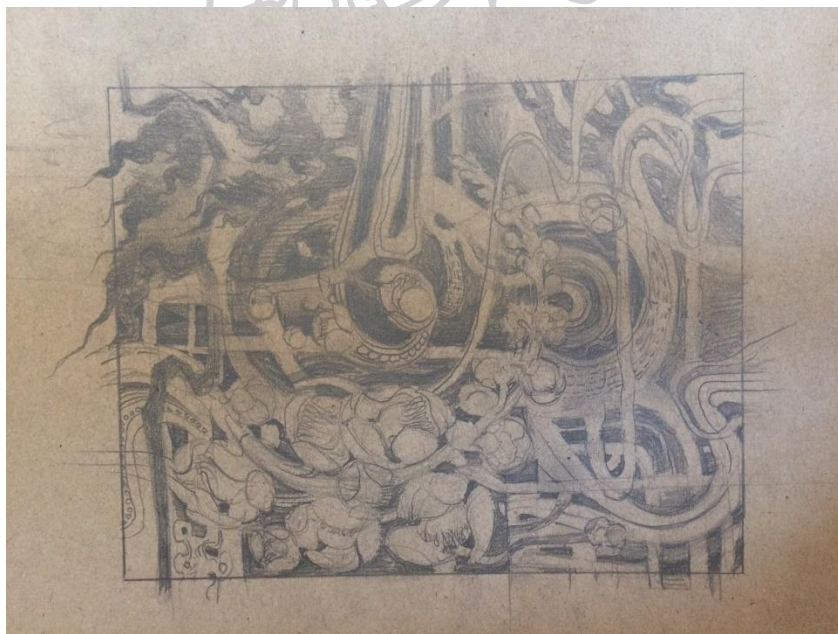
ภาพที่ 14 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 15 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 16 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 17 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 18 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 19 ภาพร่างลายเส้นโดยอาศัยทัศนธาตุกำหนดโครงสร้างในผลงาน

ภาพที่ 20 ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างด้วยจินตนาการของรูปแบบการเคลื่อนไหว

ภาพที่ 21 ภาพร่างลายเส้นเพื่อกำหนดโครงสร้างด้วยจินตนาการของรูปแบบการเคลื่อนไหว

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 22 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ เน้นการแสดงออกทางความรู้สึกและจินตนาการ จากการร่างลายเส้นหลังจากนั้นค่อยๆเพิ่มน้ำหนักสี

ภาพที่ 23 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ เน้นการแสดงออกทาง
ความรู้สึกและจินตนาการ จากนั้นค่อยๆเพิ่มน้ำหนักสีขึ้นไปเป็นส่วนๆ

ภาพที่ 24 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์โดยการเพิ่มหลักทัศนธาตุ เน้นการแสดงออกทางความรู้สึกและจินตนาการ จากนั้นค่อยๆเพิ่มน้ำหนักสีขึ้นไปเป็นส่วนๆ ปรับน้ำหนักดูเรื่องของจังหวะทิศทางให้ผสมผสานกันกับพรรณพืช

ภาพที่ 25 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ เน้นการแสดงออกทางที่แปร่ง น้ำหนัก เส้น แสง สี และ รายละเอียดโดยรวมทั้งหมด

ภาพที่ 26 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ เน้นการเพิ่มน้ำหนัก เส้น แสง สี ในขั้นตอนสุดท้ายของการเก็บรายละเอียดโดยรวมทั้งหมด เพิ่มสีในส่วนที่สีค่อนข้างจางไปกับพื้นหลังและอัดน้ำหนักดำในส่วนที่เข้มที่สุดและเพิ่มแสงในจุดสว่างสุด

ภาพที่ 27 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

ภาพที่ 28 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

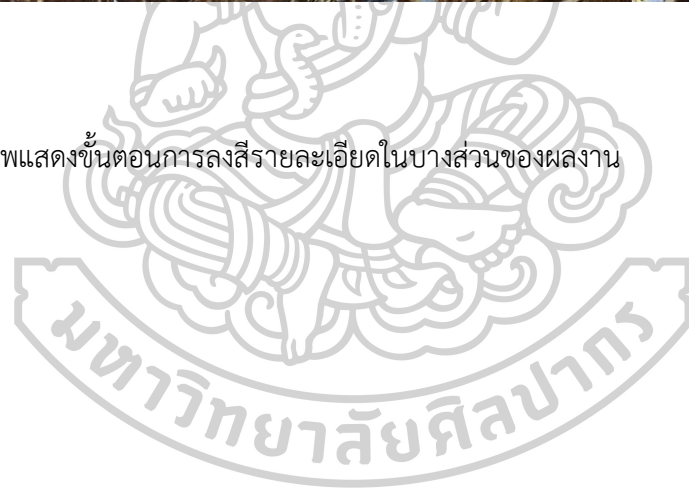
ภาพที่ 29 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

ภาพที่ 30 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีเน้นรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

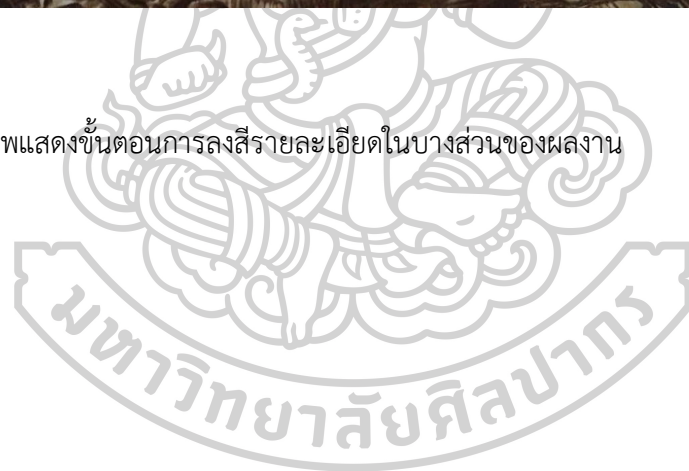

ภาพที่ 31 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

ภาพที่ 32 ภาพแสดงขั้นตอนการลงสีรายละเอียดในบางส่วนของผลงาน

ภาพที่ 33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์

บทที่ 4

การดำเนินงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การดำเนินงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ความไม่เที่ยง” ชุดนี้ มีคติความเชื่อเกี่ยวข้องกับหลักปรัชญา ทางพุทธศาสนา ที่แสดงสาระของสัจธรรมในธรรมชาติ แสดงความรู้สึกทางอารมณ์ในเชิงศิลปะ ที่ได้แรงบันดาลใจจากพรรณพืช สะท้อนรูปลักษณ์ทางจินตนาการและทัศนคติต่อสาระสัจธรรม ของความไม่เที่ยงตามกฎแห่งไตรลักษณ์ โดยการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรกเป็นการศึกษาค้นคว้าในช่วงต้นของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ข้าพเจ้ามีความคิดที่จะนำลักษณะจากพรรณพืชมาเป็นเอกลักษณ์ในงาน โดยใช้จินตนาการ สร้างสรรค์ ประยุกต์ให้เกิดเป็นรูปทรงและองค์ประกอบ

การสร้างสรรค์ผลงานยังเป็นจิตรกรรมที่ยังไม่ชัดเจนในเอกลักษณ์มากนักเพราะ การศึกษาช่วงต้นยังเป็นการทดลอง เพิ่มเติม ลดตัดทอนและพัฒนารูปแบบภายในผลงานการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมร่วมสมัย จากการแสดงออกในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในเรื่องของโครงสร้าง น้ำหนัก องค์ประกอบโดยรวม ศึกษาข้อมูล องค์ประกอบของธรรมชาติ เพื่อที่จะหารูปทรงและอาศัยหลักทัศนธาตุมาเป็นต้นแบบภาพร่างทางความคิดและพัฒนาผลงานในระยะต่อไป

การสร้างสรรคและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ผลงานการสร้างสรรคและทดลองวัสดุธรรมชาติ

ภาพที่ 34 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

เป็นการทดลองความคิดสร้างสรรค์ ในการหาน้ำหนักและโครงสร้างรูปแบบการทำงาน
ทดลองสร้างรูปทรงความเคลื่อนไหวอย่างอิสระ เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ในผลงานสร้างสรรค์

ภาพที่ 35 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

เป็นผลงานการสร้างสรรคเพื่อเป็นการเข้าถึงการแสดงออกกระบวนกรทางความคิด การทำงานกับวัสดุธรรมชาติจริงจะเป็นการซึมซับและเข้าใจในโครงสร้างเพื่อที่จะนำไปถ่ายถอดสู่ผลงานจริง

ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ผลงานการสร้างสรรค้วศตวรรษชาติในชุดนี้ ได้เรียนรู้เรื่องการนำโครงสร้างเข้ามาประกอบ
กับรายละเอียดเพื่อให้งานแสดงออกมากยิ่งขึ้น

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ผลงานการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม 2 มิติ

ภาพที่ 37 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ภาพที่ 38 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ภาพที่ 39 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

ภาพที่ 40 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะแรก

การสร้างสรรคและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ในช่วงการสร้างสรรคในช่วงระยะที่สองนี้เป็นการวางองค์ประกอบหลักให้สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการทำงานให้มากขึ้นผลงานจิตรกรรมในช่วงนี้จะคำนึงถึงจุดเด่นโครงสร้างและรายละเอียดโดยรวม หากจุดเชื่อมระหว่างลายเส้นกับรูปทรงหลัก คั่นคว่ำและศึกษารูปทรงของธรรมชาติจากสถานที่จริงมาประยุกต์ให้เกิดรายละเอียดและรูปทรงใหม่ ลดตัดทอนในส่วนที่ไม่จำเป็นสร้างมิติของเส้น แสงและเงา น้ำหนักในผลงาน ให้เกิดเอกภาพและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 41 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ภาพที่ 42 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ภาพที่ 43 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

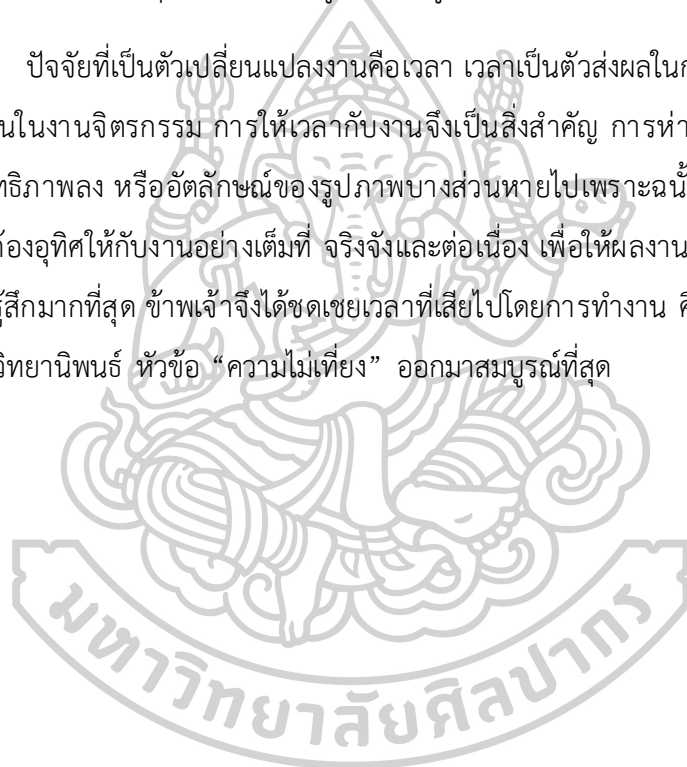

ภาพที่ 44 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงระยะก่อนวิทยานิพนธ์

เป็นปัญหาที่เกิดจากการ ค้นคว้าหาข้อมูลในสถานที่จริงยังไม่เพียงพอต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งาน การแสดงออกของภาพ ที่ยังขาดหลักทัศนธาตุ โครงสร้าง น้ำหนัก แสง สี ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเพื่อหาความสมบูรณ์ ข้าพเจ้าอิงความเป็นธรรมชาติมากเกินไปยังขาดเรื่องของการสลายรูปทรง ระหว่างขั้นตอนการทำงานให้ผสมกันกับเทคนิควิธีการทำงานจึงเป็นเพียงงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่ยังไม่ชัดเจน แต่ก็ประทับใจในผลงานช่วงระยะแรกในระดับหนึ่ง เพราะเป็นช่วงการทดลองเริ่มต้น ไม่ได้มุ่งเน้นถึงลักษณะรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

ปัจจัยที่เป็นตัวเปลี่ยนแปลงงานคือเวลา เวลาเป็นตัวส่งผลในการเปลี่ยนแปลงของการสร้างสรรค์ผ่านในงานจิตรกรรม การให้เวลากับงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ การห่างเหินจากงานก็ส่งผลให้งานลดประสิทธิภาพลง หรืออัตลักษณ์ของรูปภาพบางส่วนหายไปเพราะฉนั้นการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ต้องอุทิศให้กับการอย่างเต็มที่ จริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลงานการสร้างสรรค์นั้นแสดงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด ข้าพเจ้าจึงได้ชดเชยเวลาที่เสียไปโดยการทำงาน ศึกษาค้นคว้า อย่างเต็มที่ เพื่อให้ผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อ “ความไม่เที่ยง” ออกมาสมบูรณ์ที่สุด

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การตีความผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์มีพัฒนาการทางความคิดรูปแบบและเนื้อหาที่มีความชัดเจนและเป็นเอกภาพมากขึ้นในเรื่อง ความไม่เที่ยง สรรพชีวิต ที่มีเกิดและต้องมีดับ เป็นธรรมดาดังคำสอนปรัชญาทางพุทธศาสนา ข้าพเจ้าได้นำเนื้อหาเหล่านี้มาถ่ายทอด เป็นงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ ที่มีการแสดงออกถึงอารมณ์และเนื้อหาได้อย่างตรงไปตรงมา จึงได้นำรูปทรงธรรมชาติผสมผสานกับจินตนาการและทัศนคติส่วนตัว จากการศึกษาและแก้ไขปัญหา รวมถึงการพัฒนาการสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ผลงานที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ความไม่เที่ยง” ถ่ายทอดผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ

จากการศึกษาเนื้อหาและรูปทรงเพิ่มเติมจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต และสถานที่ต่างๆ เพื่อนำมาประสานสร้างสรรค์เพิ่มเติมเนื้อหาและจินตนาการให้เกิด การพัฒนาผลงาน เพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกให้ตรงกับแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ เป็นผลงานที่ได้พัฒนามาจากผลงานในชุดระยะก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ เมื่อได้ข้อมูล ได้คำแนะนำ จึงนำมารวบรวมวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำมาถ่ายทอด และสังเคราะห์ออกมาเป็นรูปทรง และกำหนดโครงสร้างของภาพเพื่อให้การแสดงออกของผลงานนั้นตอบสนองได้ตรงกับความต้องการ มากน้อยหรือไม่ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในงานชุดก่อนหน้านี้ การควบคุมน้ำหนักของสี โครงสร้าง รวมไปถึงรายละเอียดโดยรวมและรายละเอียดเล็กๆน้อยๆในผลงานสร้างสรรค์ แล้วยังได้เรียนรู้ไปถึงความแตกต่าง การประสานกลมกลืนในผลงาน การตอบสนองทาง อารมณ์ ความรู้สึกตรงตามที่ได้กำหนดไว้ ศึกษาทำความเข้าใจกับผลงานตนเองมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานในขั้นต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

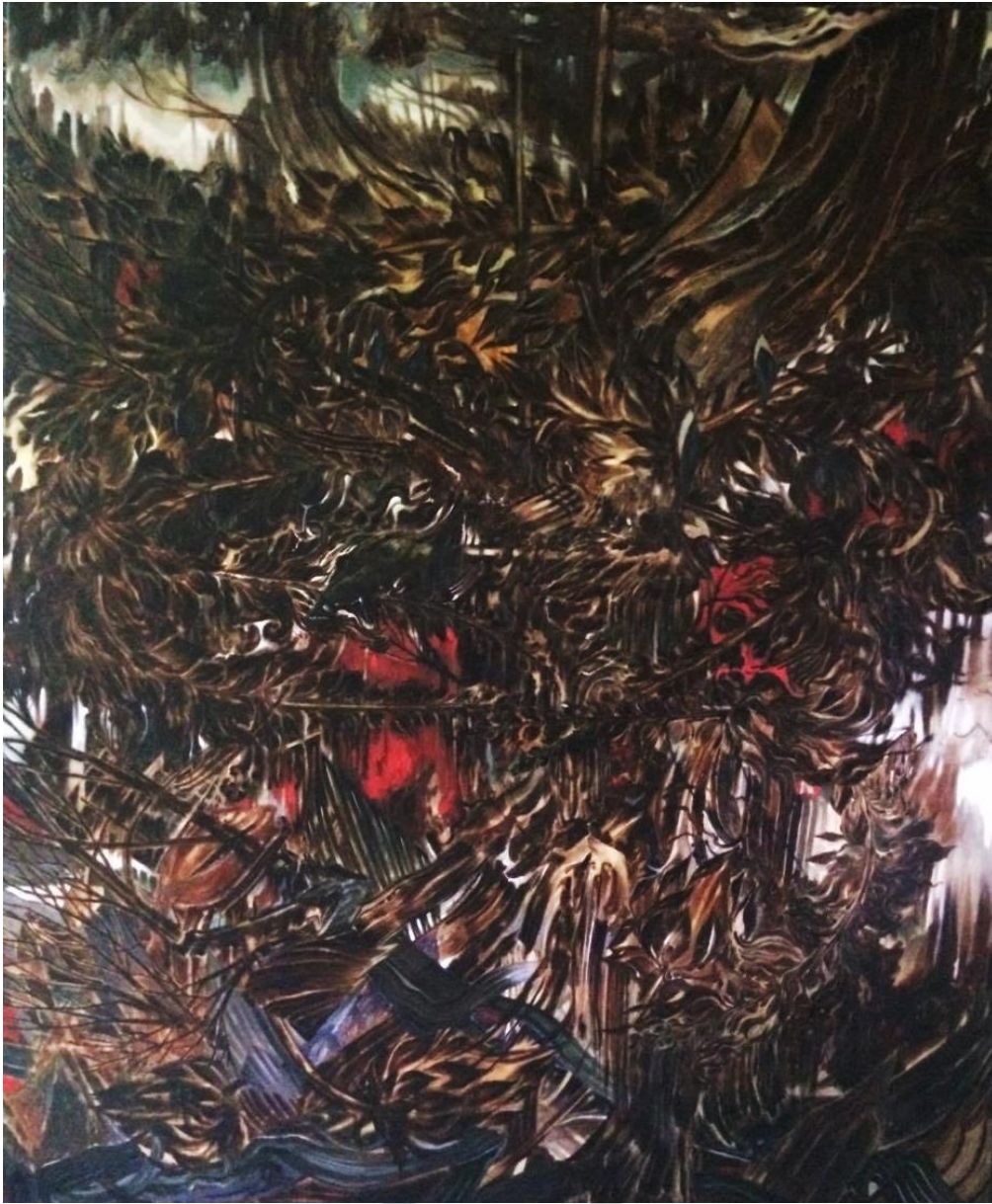
เป็นผลงานที่ต้องการนำเสนอแนวความคิดที่ได้รับอิทธิพลจากธรรมชาติเป็นการสร้างองค์ประกอบจากธรรมชาติที่กำลังเสื่อมสลาย ให้ความสอดคล้องกับ พุทธปรัชญา จากรูปแบบและรูปทรงของงานนั้น ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้จะเน้นไปที่การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก พิจารณาแล้วรับรู้ถึง เช่น การเหี่ยวเฉา ธรรมชาติที่หมดอายุไข ไม่มีสิ่งไหนที่ยั่งยืน และเที่ยงแท้ ความเสื่อมที่มีอยู่ทุกขณะ สุดท้ายก็ต้องดับไปตามวงจรอายุขัยของสิ่งๆนั้น จากการสร้างสรรค์ผลงาน จะทั้งเปลี่ยนแปลงและที่แปร่ง เพื่อเป็นการดึงความรู้สึกลงในผลงานสร้างสรรค์ให้มากที่สุด

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 นี้เป็นผลงานที่ลงรายละเอียด ไว้มากพอสมควร จะสื่อถึงความไม่เที่ยงอย่างตรงไปตรงมา เช่น ดอกบัวที่กำลังเบ่งบาน และ แห้งเหี่ยว ก็จะบ่งบอกสภาวะธรรมเรื่องของการ เกิด ดับ สัตว์ หรือแม้แต่สิ่งมีชีวิต ที่มองเห็นความไม่เที่ยงแท้ แน่นอนในสังขารองค์ประกอบในผลงานชิ้นนี้ จะอยู่ในรูปแบบของ เส้น เส้นที่ให้ความเคลื่อนไหวเป็นจุดนำสายตา เส้นจะพุ่งไปข้างบนและเวียนตกลงมาแสดงถึงความไม่จีรัง ความไม่เที่ยง มีเกิดย่อมมีดับเป็นธรรมดา ของสรรพสิ่งในธรรมชาติ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 นี้เป็นการพัฒนาความคิดต่อจากผลงานชิ้นที่ 1 และ 2 ผลงานในชุดนี้จะเน้น เรื่องราวของการเสื่อมสลายที่มากกว่าชิ้นที่ 2 กลุ่มของรูปทรงจะเป็นการเคลื่อนไหว ของเหล่าสรรพสิ่งในธรรมชาติ เพิ่มรายละเอียดที่ประยุกต์มาจากธรรมชาตินำมาสร้างสรรค์ในผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย มีลักษณะทับซ้อนของทัศนธาตุ ทำให้งานดูน่าค้นหายิ่งขึ้น ผลงานชิ้นนี้ยังคงรูปแบบความเคลื่อนไหวจากงานชิ้นก่อนหน้านี้นี้ไว้ เพื่อนที่จะสื่อถึงวัฏจักรของสรรพสิ่งในธรรมชาติ

ภาพที่ 45 ภาพผลงานวิทย์านนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ขนาด 170x140 ซม.

เทคนิค สีอะคริลิก และสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 46 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 47 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ขนาด 200x145 ซม.

เทคนิค สีอะคริลิก และสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 48 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 49 ภาพผลงานวิทย์านิพนธ์ ชั้นที่ 3

ขนาด 180x140 ซม.

เทคนิค สีอะคริลิค และสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 50 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ความไม่เที่ยง” สร้างสรรค์ผลงาน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากเนื้อหาสาระ พุทธปรัชญา สัจธรรมในธรรมชาติ ความจริงของสรรพชีวิต ล้วนอยู่ภายใต้กฎของสภาวะธรรมไตรลักษณ์ ซึ่งมีการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา

จากความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ที่ต้องการถ่ายทอดสาระธรรม ซึ่ง นำมาตีความใหม่จากทัศนคติและการแสดงออกทางศิลปะ ในลักษณะกระบวนการทางจิตรกรรม 2 มิติเชิงสัญลักษณ์ โดยอาศัยความคิด และอารมณ์ความรู้สึกสร้างสรรค์ผ่านรูปลักษณ์ โครงสร้างทาง ธรรมชาติได้แก่ ต้นไม้ พืชพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตและเสื่อมสลายไป รวมถึงสัตว์ต่างๆ ในความเป็นจริง และในจินตนาการของข้าพเจ้า เมื่อนำมาผสมผสานกันและแสดงออกด้วย ทัศนธาตุทางศิลปะ ก่อให้เกิดความหมายทางรูปทรงและเนื้อหาทางอุดมคติ โดยการกำหนดค่าน้ำหนัก บรรยากาศ โดยรวม สร้างมิติทับซ้อนจากการผสมผสานกันของรูปร่างรูปทรงธรรมชาติกึ่งนามธรรม ที่สัมพันธ์กับการ ใช้ เส้นสีและที่แปรงปิดป้ายจิ้งหะสีลาให้มีทิศทางเคลื่อนไหวหนักเบา เพื่อถ่ายทอดสุนทรีย์ภาพ ทางศิลปะและสื่อสารจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้ปรากฏเป็นรูปธรรมขึ้นในผลงาน ซึ่ง ผลสัมฤทธิ์ของผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้นอกจากการได้ศึกษาเรียนรู้การทำงานศิลปะในเชิงลึก ผลงานดังกล่าวยังเสมือนเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งที่สามารถก่อให้เกิดความซาบซึ้งทางทัศนศิลป์ที่นำเสนอ สาระทางพุทธศาสนาในเรื่องของ ความไม่เที่ยง แก่ผู้สนใจได้

จากการดำเนินงานสร้างสรรค์และค้นคว้าวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ความไม่เที่ยง” ส่งผลให้ ข้าพเจ้าเข้าใจถึงกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน แรงบันดาลใจต่างๆ อารมณ์ความรู้สึก ที่สอดคล้องกับ เนื้อหา การวางแผนการทำงานอย่างมีขั้นตอน ในทางเดียวกันได้เรียนรู้ในเรื่องของคติธรรม สัจธรรม ความเป็นจริงของความไม่แน่นอน ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายตั้งแต่การสร้างและพัฒนาภาพร่าง จากความคิดและจินตนาการ การดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงาน รวมไปถึงการแก้ไขปัญหา รูปทรง รูปแบบ เทคนิควิธีการในผลงาน เพื่อให้แสดงออกและตอบสนอง ในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่ง อาจก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจสามารถนำไปศึกษาและนำไปพัฒนาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ต่อไป

รายการอ้างอิง

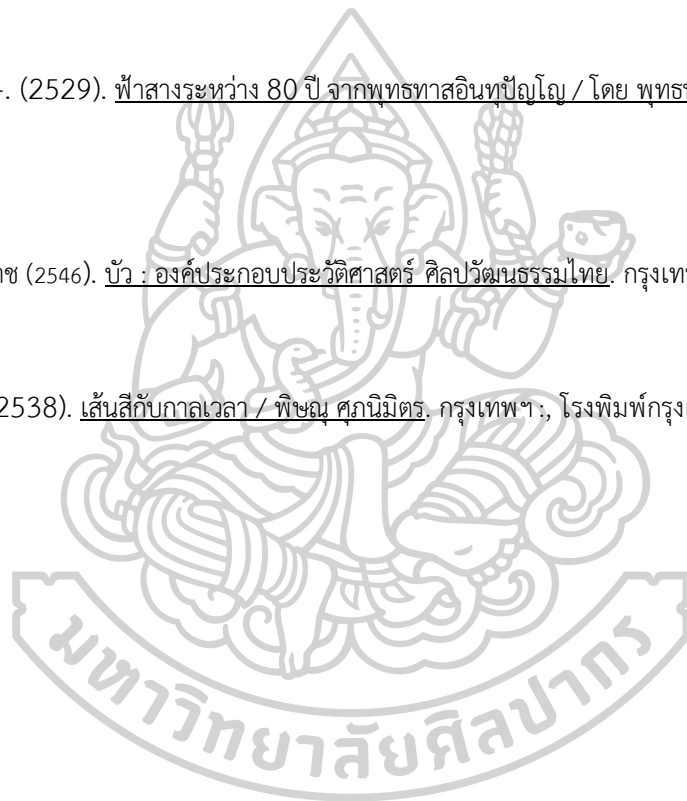
ตั้งมหาเมฆ., ท. (2557). Living with art : intanate's collection / หัสมภพ ตั้งมหาเมฆ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

นันทเสมอ, ช. (2558). ศาสตราจารย์เกียรติคุณชลุต นันทเสมอ สายธารแห่งชีวิต สายธารแห่งศิลปะ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

พุทธทาสภิกขุ, -. (2529). ฟ้าสาบระหว่าง 80 ปี จากพุทธทาสอินทปญโญ / โดย พุทธทาสอินทปญโญ. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.

ฤดีรัตน์ กายราช (2546). บัว : องค์ประกอบประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์กรุงเทพ.

ศุภนิมิตร., พ. (2538). เส้นสีกับกาลเวลา / พิชณ ศุภนิมิตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อนุชา ตาเมืองมูล
วัน เดือน ปี เกิด	17 สิงหาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัด เชียงราย
วุฒิการศึกษา	ศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (เจ็ดยอด) ศิลปมหาบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	450/6 ต.สันติสุข อ.พาน จ.เชียงราย 57120
รางวัลที่ได้รับ	2554 ร่วมโครงการ ดาวเด่นบัวหลวง 101 ครั้งที่ 4 ของมูลนิธิธนาคารกรุงเทพ 2555 ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 34 ประเภทแนว ประเพณีได้รับทุนจาก มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ 2556 ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 35 ประเภทแนว ประเพณี ร่วมแสดง ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 59 2557 ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 36 ประเภทแนว ประเพณี 2558 รางวัลที่ 2 เหรียญเงินบัวหลวง ประเภทจิตรกรรมไทยแนวประเพณี จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 37 ของมูลนิธิธนาคารกรุงเทพ 2559 ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 38 ประเภทแนว ประเพณี